

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2017/848**af 17. maj 2017****om fastlæggelse af kriterier og metodiske standarder for god miljøtilstand i havområder samt specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering og om ophævelse af afgørelse 2010/477/EU****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet) ⁽¹⁾, særlig artikel 9, stk. 3, og artikel 11, stk. 4, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Kommissionens afgørelse 2010/477/EU ⁽²⁾ har Kommissionen fastlagt de kriterier, som er beregnet til medlemsstaternes anvendelse ved beskrivelsen af en god miljøtilstand for deres havområder og som udgangspunkt for deres vurdering af denne tilstand i den første fase af gennemførelsen af direktiv 2008/56/EF.
- (2) I afgørelse 2010/477/EU anerkendtes det, at der var brug for yderligere videnskabelige og tekniske fremskridt for at støtte videreudviklingen eller revisionen af disse kriterier for visse kvalitative deskriptorer og yderligere udvikling af de metodiske standarder i tæt samordning med etableringen af overvågningsprogrammer. I afgørelsen anførte Kommissionen desuden, at denne revision bør gennemføres så hurtigt som muligt efter afsluttet vurdering i henhold til artikel 12 i direktiv 2008/56/EF og rettidigt med henblik på at støtte en vellykket opdatering af havstrategierne senest i 2018, i henhold til artikel 17 i direktiv 2008/56/EF.
- (3) På grundlag af den indledende vurdering af deres havområder, der er gennemført i henhold til artikel 8, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF, rapporterede medlemsstaterne i 2012 om miljøtilstanden for deres havområder og meddelte Kommissionen deres beskrivelse af en god miljøtilstand og deres miljømål i henhold til henholdsvis artikel 9, stk. 2, og artikel 10, stk. 2, i direktiv 2008/56/EF. Kommissionen fremhævede i sin vurdering ⁽³⁾ af disse rapporter fra medlemsstaterne, som den gennemførte i henhold til artikel 12 i direktiv 2008/56/EF, at der omgående var behov for en yderligere indsats, hvis medlemsstaterne skal opnå god miljøtilstand inden 2020. Ifølge resultaterne er der behov for i betydelig grad at forbedre kvaliteten af og sammenhængen i medlemsstaternes beskrivelser af en god miljøtilstand. I vurderingen anerkendtes det endvidere, at det regionale samarbejde skal være kernen i gennemførelsen af direktiv 2008/56/EF. Den fremhævede desuden nødvendigheden af, at medlemsstaterne mere systematisk tager udgangspunkt i standarder, der er fastsat på grundlag af den gældende EU-lovgivning eller, hvis sådanne ikke er fastsat, de standarder, der er fastsat i regionale havkonventioner eller andre internationale aftaler.
- (4) For at sikre, at den anden fase af gennemførelsen af medlemsstaternes havstrategier bidrager yderligere til opfyldelsen af målene i direktiv 2008/56/EF og fører til mere konsistente beskrivelser af en god miljøtilstand, anbefalede Kommissionen i sin rapport om den første gennemførelsesfase, at Kommissionens tjenestegrene og medlemsstaterne samarbejder på EU-niveau om at revidere, styrke og forbedre afgørelse 2010/477/EU med henblik på at tilvejebringe klarere, enklere, mere kortfattede, mere sammenhængende og sammenlignelige kriterier for en god miljøtilstand og metodiske standarder og samtidig gennemgår bilag III til direktiv 2008/56/EF og om nødvendigt reviderer bilaget og udarbejder specifikke retningslinjer for at sikre en mere sammenhængende og konsekvent tilgang til vurderingerne i den næste gennemførelsesfase.
- (5) På grundlag af disse konklusioner blev revisionsprocessen indledt i 2013, da en køreplan bestående af flere faser (tekniske og videnskabelige, høring og beslutningstagning) blev godkendt af det forskriftsudvalg, der er nedsat i henhold til artikel 25, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF. Under denne proces hørte Kommissionen alle berørte parter, herunder de regionale havkonventioner.

⁽¹⁾ EUT L 164 af 25.6.2008, s. 19.⁽²⁾ Kommissionens afgørelse 2010/477/EU af 1. september 2010 om kriterier og metodiske standarder for god miljøtilstand i havområder (EUT L 232 af 2.9.2010, s. 14).⁽³⁾ Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet — Første fase af gennemførelsen af havstrategirammedirektivet (2008/56/EF) — Europa-Kommissionens vurdering og vejledning (COM(2014) 97 final af 20.2.2014).

- (6) For at lette fremtidig ajourføring af de indledende vurderinger af medlemsstaternes havområder og deres beskrivelse af en god miljøtilstand og for at sikre bedre sammenhæng i gennemførelsen af direktiv 2008/56/EF i hele EU er det nødvendigt at præcisere, revidere eller indføre kriterier, metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder til brug for medlemsstaternes anvendelse i forhold til de elementer, der på nuværende tidspunkt er fastsat i afgørelse 2010/477/EU. Som følge deraf bør det antal kriterier, som medlemsstaterne har behov for at overvåge og vurdere, reduceres, og der bør anvendes en risikobaseret tilgang på de tilbageværende kriterier for at give medlemsstaterne mulighed for at målrette deres indsats mod de væsentligste menneskeskabte belastninger i deres havområder. Endelig bør kriterierne og deres anvendelse specificeres yderligere, herunder med bestemmelser om tærskelværdier eller fastsættelse heraf, således at det kan måles, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, på tværs af medlemsstaternes havområder.
- (7) I overensstemmelse med det tilsagn, som Kommissionen afgav i forbindelse med vedtagelsen af meddelelsen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg samt Regionsudvalget med titlen »Bedre regulering for bedre resultater — En EU-dagsorden«⁽¹⁾ bør denne afgørelse sikre sammenhængen med den øvrige EU-lovgivning. For at gøre medlemsstaternes beskrivelser af en god miljøtilstand mere konsistente og sammenlignelige på EU-niveau og undgå unødvendige overlapninger bør der tages hensyn til de relevante gældende overvågnings- og vurderingsstandarder og -metoder, der er fastlagt i EU-lovgivningen, herunder Rådets direktiv 92/43/EØF⁽²⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF⁽³⁾, Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006⁽⁴⁾, Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006⁽⁵⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/105/EF⁽⁶⁾, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF⁽⁷⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013⁽⁸⁾.
- (8) Det bør for hver af de kvalitative deskriptorer i bilag I til direktiv 2008/56/EF på grundlag af de vejledende lister i bilag III til nævnte direktiv fastlægges, hvilke kriterier, herunder kriterielementer og i relevante tilfælde tærskelværdier, som anvendes. Det er hensigten, at tærskelværdier skal bidrage til medlemsstaternes fastlæggelse af en række fælles karakteristika for en god miljøtilstand og lægges til grund for deres vurdering af, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand. Der bør også fastlægges metodiske standarder, herunder hvilket geografisk niveau vurderingen skal foretages på, og hvordan kriterierne bør anvendes. Disse kriterier og metodiske standarder har til formål at sikre konsistens og sammenlignelighed på havregionsniveau eller subregionsniveau mellem vurderingerne af, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand.
- (9) For at sikre sammenlignelighed mellem oplysningerne i de ajourføringer, som medlemsstaterne foretager efter revision af visse elementer af deres havområdestrategier, og som de har meddelt i henhold til artikel 17, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF, bør der fastlægges specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering under hensyntagen til gældende specifikationer og standarder på EU-niveau eller internationalt niveau, herunder på regionalt eller subregionalt niveau.
- (10) Medlemsstaterne bør anvende de kriterier, metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, der fastlægges i denne afgørelse, sammen med de økosystemelementer, menneskeskabte belastninger og menneskelige aktiviteter, der er anført i de vejledende lister i bilag III til direktiv 2008/56/EF, under hensyntagen til den indledende vurdering, der er gennemført i henhold til samme direktivs artikel 8, stk. 1, når de fastlægger rækken af fælles karakteristika for en god miljøtilstand i henhold til nævnte direktivs artikel 9, stk. 1, og når de udarbejder samordnede overvågningsprogrammer i henhold til direktivets artikel 11.

⁽¹⁾ COM(2015) 215 final.

⁽²⁾ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1).

⁽⁴⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer (EUT L 364 af 20.12.2006, s. 5).

⁽⁵⁾ Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006 af 21. december 2006 om forvaltningsforanstaltninger til bæredygtig udnyttelse af fiskeresourcerne i Middelhavet, om ændring af forordning (EØF) nr. 2847/93 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1626/94 (EUT L 409 af 30.12.2006, s. 11).

⁽⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/105/EF af 16. december 2008 om miljøkvalitetskrav inden for vandpolitikken, om ændring og senere ophævelse af Rådets direktiv 82/176/EØF, 83/513/EØF, 84/156/EØF, 84/491/EØF og 86/280/EØF og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF (EUT L 348 af 24.12.2008, s. 84).

⁽⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7).

⁽⁸⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1380/2013 af 11. december 2013 om den fælles fiskeripolitik, ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1954/2003 og (EF) nr. 1224/2009 og ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 2371/2002 og (EF) nr. 639/2004 samt Rådets afgørelse 2004/585/EF (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 22).

- (11) For at sikre en klar forbindelse mellem fastlæggelsen af rækken af fælles karakteristika for en god miljøtilstand og vurderingen af fremskridtet hen imod opnåelsen heraf bør kriterierne og de metodiske standarder opstilles på grundlag af de kvalitative deskriptorer i bilag I til direktiv 2008/56/EF under hensyntagen til de vejledende lister over økosystemelementer, menneskeskabte belastninger og menneskelige aktiviteter i bilag III til nævnte direktiv. Nogle af disse kriterier og metodiske standarder vedrører navnlig vurderingen af den nuværende miljøtilstand eller af de væsentlige belastninger og påvirkninger, der er omhandlet i artikel 8, stk. 1, litra a) og b), i direktiv 2008/56/EF.
- (12) Hvis der ikke er fastlagt tærskelværdier, bør medlemsstaterne fastlægge tærskelværdier gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau, f.eks. ved at tage udgangspunkt i gældende værdier eller udarbejde nye inden for rammerne af de regionale havkonventioner. I de tilfælde, hvor tærskelværdier fastlægges gennem et samarbejde på EU-niveau (for deskriptorerne vedrørende affald i havet, undervandsstøj og havbundens integritet), vil dette ske inden for rammerne af den fælles gennemførelsesstrategi, som medlemsstaterne og Kommissionen har etableret med henblik på direktiv 2008/56/EF. Når disse tærskelværdier er blevet fastlagt gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau, bliver de først en del af medlemsstaternes række af fælles karakteristika for en god miljøtilstand, når de er indgivet til Kommissionen som et led i medlemsstaternes rapportering i henhold til artikel 17, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF. Indtil sådanne tærskelværdier er blevet fastlagt gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau, bør medlemsstaterne kunne anvende nationale tærskelværdier, retningsmæssige tendenser eller belastnings-baserede tærskelværdier som referencer.
- (13) Tærskelværdierne bør i relevante tilfælde afspejle det kvalitetsniveau, der viser betydningen af en negativ virkning for et kriterium, og bør fastlægges i forhold til en referencebetingelse. Tærskelværdier bør være i overensstemmelse med EU-lovgivningen og bør fastlægges på et relevant geografisk niveau med henblik på at afspejle de forskellige biotiske og abiotiske karakteristika i regionerne, subregionerne og underopdelingerne. Dette kan følgelig, selv om fastlæggelsen af tærskelværdier sker på EU-niveau, føre til fastlæggelsen af forskellige tærskelværdier, som er specifikke for en region, subregion eller underopdeling. Tærskelværdierne bør også fastlægges på grundlag af forsigtighedsprincippet og afspejle de potentielle risici for havmiljøet. Ved fastlæggelsen af tærskelværdier bør der tages højde for den dynamiske karakter af havøkosystemer og deres elementer, som kan ændre sig i tid og rum gennem hydrologisk og klimatisk variation, relationer mellem rov- og byttedyr og andre miljøfaktorer. Tærskelværdierne bør også afspejle det forhold, at forringede havøkosystemer kan genoprettes til en tilstand, der afspejler fremherskende fysiografiske, geografiske, klimatiske og biologiske betingelser, i stedet for at vende tilbage til en tidligere bestemt tilstand.
- (14) I henhold til artikel 1, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF er der behov for, at det samlede pres fra menneskelige aktiviteter holdes inden for niveauer, der er forenelige med opnåelsen af en god miljøtilstand, således at de marine økosystemers evne til at håndtere menneskeskabte forandringer ikke bringes i fare. Dette kan, hvis det er hensigtsmæssigt, indebære, at tærskelværdierne for visse belastninger og deres miljøvirkninger ikke nødvendigvis opnås i alle dele af medlemsstaternes havområder, forudsat at dette ikke er til hinder for opfyldelsen af målene i direktiv 2008/56/EF, samtidig med at en bæredygtig udnyttelse af havets goder og ydelser muliggøres.
- (15) Der bør fastlægges tærskelværdier, som indgår i den række af fælles karakteristika, som medlemsstaterne anvender til at beskrive en god miljøtilstand i overensstemmelse med artikel 9, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF, og i hvilket omfang, tærskelværdierne skal nås. Tærskelværdier udgør derfor ikke i sig selv medlemsstaternes beskrivelser af en god miljøtilstand.
- (16) Medlemsstaterne bør angive, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, som den andel af deres havområder, hvor tærskelværdierne er nået, eller den andel af kriterielementer (arter, forurenende stoffer osv.), som tærskelværdierne er nået for. Når medlemsstaterne vurderer deres havområders tilstand i henhold til artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 2008/56/EF, bør de i lyset af havområders ofte langsomme reaktion på forandring angive enhver ændring i tilstanden som bedre, stabil eller værre sammenlignet med den foregående rapporteringsperiode.
- (17) Når tærskelværdier, som er fastlagt i henhold til denne afgørelse, ikke nås for et bestemt kriterium, bør medlemsstaterne overveje at træffe hensigtsmæssige foranstaltninger eller gennemføre yderligere forskning eller undersøgelser.
- (18) Når det kræves, at medlemsstaterne samarbejder på regionalt eller subregionalt niveau, bør de, hvor det er praktisk og hensigtsmæssigt, anvende de eksisterende regionale institutionelle samarbejdsstrukturer, herunder strukturerne inden for rammerne af de regionale havkonventioner som omhandlet i artikel 6 i direktiv 2008/56/EF. Ligeledes, hvis der ikke foreligger specifikke kriterier, metodiske standarder, herunder for integration

af kriterierne, specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, bør medlemsstaterne, hvor det er praktisk og hensigtsmæssigt, bygge videre på de kriterier, metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, der er udviklet på internationalt, regionalt eller subregionalt niveau, f.eks. inden for rammerne af de regionale havkonventioner eller andre internationale mekanismer. Ellers kan medlemsstaterne vælge at koordinere internt inden for regionen eller subregionen, hvor det er relevant. En medlemsstat kan desuden på grundlag af de særlige forhold i dens havområder beslutte at tage hensyn til yderligere elementer, som ikke er omhandlet i denne afgørelse eller på internationalt, regionalt eller subregionalt niveau, eller at anvende elementerne i denne afgørelse på dens overgangsvande som defineret i artikel 2, stk. 6, i direktiv 2000/60/EF med henblik på gennemførelsen af direktiv 2008/56/EF.

- (19) Medlemsstaterne bør have tilstrækkelig fleksibilitet til på visse betingelser at fokusere på de fremherskende belastninger og deres miljøvirkninger på forskellige økosystemelementer i hver region eller subregion med henblik på at overvåge og vurdere deres havområder på en effektiv måde og at lette prioriteringen af de foranstaltninger, som skal træffes for at opnå en god miljøtilstand. Til dette formål bør medlemsstaterne for det første kunne bestemme, at det ikke er hensigtsmæssigt at anvende visse af kriterierne, hvis dette er begrundet. Medlemsstaterne bør for det andet have mulighed for at beslutte ikke at anvende visse kriterieelementer, at vælge yderligere elementer eller at fokusere på bestemte matricer eller dele af deres havområder, såfremt dette er baseret på en risikovurdering af belastningerne og deres virkninger. Endelig bør der indføres en sondring mellem primære og sekundære kriterier. Mens primære kriterier bør anvendes til at sikre overensstemmelse i hele Unionen, bør der gives fleksibilitet med hensyn til de sekundære kriterier. Medlemsstaterne bør kunne vælge at anvende et sekundært kriterium, hvis det er nødvendigt for at supplere et primært kriterium, eller hvis der for et bestemt kriterium er risiko for, at havmiljøet ikke opnår eller bevarer en god miljøtilstand.
- (20) Kriterierne, herunder tærskelværdierne, de metodiske standarder, specifikationerne og standardmetoderne for overvågning og vurdering, bør baseres på de bedste tilgængelige videnskabelige resultater. Der er imidlertid stadig behov for videnskabelige og tekniske fremskridt for at understøtte udviklingen af nogle af dem, og disse fremskridt bør udnyttes, efterhånden som viden og forståelse bliver tilgængelig.
- (21) Afgørelse 2010/477/EU bør derfor ophæves.
- (22) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Forskriftsudvalget —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Genstand

I denne afgørelse fastlægges:

- a) kriterier og metodiske standarder, som er beregnet til medlemsstaternes anvendelse, når de i henhold til artikel 9, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF fastlægger en række fælles karakteristika for en god miljøtilstand på grundlag af bilag I og III og under hensyntagen til den indledende vurdering, der er gennemført i henhold til samme direktivs artikel 8, stk. 1, med henblik på at vurdere, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, jf. samme direktivs artikel 9, stk. 3
- b) specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, som er beregnet til medlemsstaternes anvendelse, når de udarbejder samordnede overvågningsprogrammer i henhold til artikel 11 i direktiv 2008/56/EF, jf. samme direktivs artikel 11, stk. 4.
- c) en tidsramme for fastlæggelsen af tærskelværdier, lister over kriterielementer og metodiske standarder gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau
- d) et krav om meddelelse af kriterielementer, tærskelværdier og metodiske standarder.

Artikel 2

Definitioner

I denne afgørelse finder definitionerne i artikel 3 i direktiv 2008/56/EF anvendelse.

I denne afgørelse forstås endvidere ved:

- 1) »subregioner«: de subregioner, der er anført i artikel 4, stk. 2, i direktiv 2008/56/EF
- 2) »underopdelinger«: de underopdelinger, der er anført i artikel 4, stk. 2, i direktiv 2008/56/EF
- 3) »invasiv ikkehjemmehørende art«: »invasiv ikkehjemmehørende art« som omhandlet i artikel 3, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 ⁽¹⁾
- 4) »kriterieelementer«: elementer i et økosystem, særligt dets biologiske elementer (arter, habitater og deres samfund), eller aspekter af belastninger af havmiljøet (biologiske, fysiske, stoffer, affald og energi), som vurderes under hvert kriterium
- 5) »tærskelværdi«: en værdi eller et interval af værdier, som gør det muligt at vurdere det kvalitetsniveau, der er opnået for et bestemt kriterium, og som derved indgår i vurderingen af, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand.

Artikel 3

Anvendelse af kriterier, metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder

1. Medlemsstaterne anvender de primære kriterier og tilknyttede metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder, der er fastlagt i bilaget med henblik på at gennemføre denne afgørelse. På grundlag af den indledende vurdering eller efterfølgende ajourføringer heraf, der er udført i overensstemmelse med artikel 8 og artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 2008/56/EF, kan medlemsstaterne, for så vidt det er begrundet, vurdere, at det ikke er hensigtsmæssigt at anvende et eller flere af de primære kriterier. I sådanne tilfælde begrundes medlemsstaterne dette over for Kommissionen i den underretning, der indgives i henhold til artikel 9, stk. 2, eller artikel 17, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF.

I overensstemmelse med forpligtelsen til regionalt samarbejde som fastlagt i artikel 5 og 6 i direktiv 2008/56/EF underretter en medlemsstat de andre medlemsstater, der deler den samme havregion eller subregion, inden den i henhold til stk. 1 beslutter ikke at anvende et primært kriterium.

2. Sekundære kriterier og tilknyttede metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder som fastlagt i bilaget anvendes til at supplere et primært kriterium, eller når der er risiko for, at havmiljøet ikke opnår eller bevarer en god miljøtilstand for dette bestemte kriterium. Hver medlemsstat træffer beslutning om anvendelsen af et sekundært kriterium, medmindre andet er anført i bilaget.

3. Hvis der i denne afgørelse ikke fastlægges kriterier, metodiske standarder, specifikationer eller standardmetoder for overvågning og vurdering, herunder for rumlig og tidsmæssig aggregering af data, bygger medlemsstaterne, hvor det er praktisk og hensigtsmæssigt, videre på de kriterier, metodiske standarder, specifikationer eller standardmetoder for overvågning og vurdering, der er udviklet på internationalt, regionalt eller subregionalt niveau, eksempelvis inden for rammerne af de relevante regionale havkonventioner.

4. Indtil der på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau er fastlagt lister over kriterieelementer, metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, kan medlemsstaterne anvende de lister, der er fastlagt på nationalt plan, såfremt de deltager i regionalt samarbejde som omhandlet i artikel 5 og 6 i direktiv 2008/56/EF.

Artikel 4

Fastlæggelse af tærskelværdier gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau

1. Såfremt medlemsstaterne i henhold til denne afgørelse skal fastlægge tærskelværdier gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau, skal disse værdier:

- a) være en del af den række af fælles karakteristika, som medlemsstaterne anvender i deres beskrivelser af en god miljøtilstand
- b) være forenelige med EU-lovgivningen

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 35)

- c) hvor det er relevant, afspejle det kvalitetsniveau, der viser betydningen af en negativ virkning for et kriterium, og fastlægges i forhold til en referencetilstand
 - d) fastlægges på en relevant geografisk vurderingsskala med henblik på at afspejle de forskellige biotiske og abiotiske karakteristika i regionerne, subregionerne og underopdelingerne
 - e) fastlægges på grundlag af forsigtighedsprincippet og afspejle de potentielle risici for havmiljøet
 - f) være overensstemmende på tværs af forskellige kriterier, når de vedrører det samme økosystemelement
 - g) fastsættes under anvendelse af det bedste tilgængelige videnskabelige grundlag
 - h) være baseret på langsigtede tidsrække-data, hvor sådanne foreligger, med henblik på fastlæggelsen af den mest hensigtsmæssige værdi
 - i) afspejle økosystemets naturlige dynamik, herunder relationer mellem rov- og byttedyr og hydrologisk og klimatisk variation, idet det også anerkendes, at økosystemet eller dele deraf kan genoprettes, hvis det forringes, til en tilstand, der afspejler fremherskende fysiografiske, geografiske, klimatiske og biologiske betingelser, i stedet for at vende tilbage til en tidligere bestemt tilstand
 - j) være i overensstemmelse, hvis det er praktisk muligt og relevant, med de relevante værdier, der er fastsat inden for rammerne af regionale institutionelle samarbejdsstrukturer, herunder dem, der er aftalt inden for rammerne af de regionale havkonventioner.
2. Indtil medlemsstaterne har fastlagt tærskelværdier gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau som krævet i denne afgørelse, kan de anvende følgende til at angive, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand:
- a) nationale tærskelværdier, såfremt forpligtelsen til regionalt samarbejde i artikel 5 og 6 i direktiv 2008/56/EF er overholdt
 - b) retningsmæssige tendenser for værdierne
 - c) belastningsbaserede tærskelværdier som erstatninger.

Disse skal om muligt være i overensstemmelse med de principper, der er fastsat i stk. 1, litra a)-i).

3. Såfremt tærskelværdier, herunder de tærskelværdier, der er fastlagt af medlemsstaterne i henhold til denne afgørelse, ikke nås for et bestemt kriterium i det omfang, der ifølge denne medlemsstat er nødvendigt for at opnå en god miljøtilstand som omhandlet i artikel 9, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF, overvejer medlemsstaterne, om der bør træffes foranstaltninger i henhold til samme direktivs artikel 13, eller om der bør gennemføres yderligere forskning eller undersøgelser.

4. Tærskelværdier fastlagt af medlemsstaterne i henhold til denne afgørelse kan revideres regelmæssigt i lyset af videnskabelige og tekniske fremskridt og om nødvendigt ændres inden den gennemgang, der er omhandlet i artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 2008/56/EF.

Artikel 5

Tidsramme

1. Hvis medlemsstaterne i henhold til denne afgørelse skal fastlægge tærskelværdier, lister over kriterielementer eller metodiske standarder gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau, tilstræber medlemsstaterne at gøre dette inden for den tidsfrist, der er fastsat for den første gennemgang af deres indledende vurdering og beskrivelse af en god miljøtilstand i henhold til artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 2008/56/EF (den 15. juli 2018).

2. Hvis medlemsstaterne ikke kan fastlægge tærskelværdier, lister over kriterielementer eller metodiske standarder gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau inden for den tidsfrist, der er fastsat i stk. 1, fastlægger de disse så hurtigt som muligt derefter på den betingelse, at de senest den 15. oktober 2018 begrundet dette over for Kommissionen i den underretning, som de skal indgive i henhold til artikel 9, stk. 2, eller artikel 17, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF.

*Artikel 6***Underretning**

Som en del af underretningen i henhold til artikel 17, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF forelægger hver enkelt medlemsstat Kommissionen oplysninger om de kriterielementer, tærskelværdier og metodiske standarder, der er fastlagt gennem et samarbejde på EU-niveau eller på regionalt eller subregionalt niveau i henhold til denne afgørelse, og som den pågældende medlemsstat beslutter at anvende som en del af den række af fælles karakteristika for en god miljøtilstand, der er omhandlet i artikel 9, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF.

*Artikel 7***Ophævelse**

Afgørelse 2010/477/EU ophæves.

Henvisninger til afgørelse 2010/477/EU forstås som henvisninger til nærværende afgørelse.

*Artikel 8***Ikrafttræden**

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 17. maj 2017.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

BILAG

Kriterier og metodiske standarder for en god miljøtilstand i havområder, som er relevante for de kvalitative deskriptorer i bilag I til direktiv 2008/56/EF og for de vejledende lister i bilag III til samme direktiv, og specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

Dette bilag består af to dele:

- I del I fastlægges de kriterier og metodiske standarder for beskrivelsen af en god miljøtilstand i henhold til artikel 9, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF, og de specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering i henhold til samme direktivs artikel 11, stk. 4, som medlemsstaterne skal anvende i forbindelse med vurderingen af fremherskende belastninger og påvirkninger i henhold til artikel 8, stk. 1, litra b), i direktiv 2008/56/EF.
- I del II fastlægges de kriterier og metodiske standarder for beskrivelsen af en god miljøtilstand i henhold til artikel 9, stk. 3, i direktiv 2008/56/EF, og de specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering, som medlemsstaterne skal anvende i forbindelse med vurderingen af miljøtilstanden i henhold til artikel 8, stk. 1, litra a), i direktiv 2008/56/EF.

DEL I

Kriterier, metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering af fremherskende belastninger og påvirkninger i henhold til artikel 8, stk. 1, litra b), i direktiv 2008/56/EF

Del I omhandler de deskriptorer ⁽¹⁾, der er knyttet til de relevante menneskeskabte belastninger: Del I omhandler de deskriptorer, der er forbundet med relevante menneskeskabte belastninger, dvs. biologiske belastninger (deskriptor 2 og 3), fysiske belastninger (deskriptor 6 og 7) og stoffer, affald og energi (deskriptor 5, 8, 9, 10 og 11) som opstillet i bilag III til direktiv 2008/56/EF.

Deskriptor 2

Ikkehjemmehørende arter indført ved menneskelige aktiviteter ligger på niveauer, der ikke ændrer økosystemerne i negativ retning

Relevant belastning: Tilførsel eller spredning af ikkehjemmehørende arter

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Nyindførte ikkehjemmehørende arter.	D2C1 — primært: Antallet af ikkehjemmehørende arter, som via menneskelige aktiviteter nyindføres i naturen pr. vurderingsperiode (seks år) og målt fra referenceåret som rapporteret for den indledende vurdering i henhold til artikel 8, stk. 1, i direktiv 2008/56/EF, er minimeret og så vidt muligt reduceret til nul. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdien for antallet af nytillførsler af ikkehjemmehørende arter gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	<i>Vurderingsskala:</i> Underopdelinger i regionen eller subregionen om nødvendigt opdelt efter nationale grænser. <i>Anvendelse af kriterier:</i> I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: — antallet af ikkehjemmehørende arter, som er nyindført via menneskelige aktiviteter i den seksårige vurderingsperiode, og en liste over disse arter.

⁽¹⁾ Når der i denne afgørelse henvises til en »deskriptor«, henvises der til de relevante kvalitative deskriptorer til beskrivelse af en god miljøtilstand opstillet under de nummererede punkter i bilag I til direktiv 2008/56/EF.

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Etablerede ikkehjemmehørende arter, særligt invasive ikkehjemmehørende arter, som omfatter relevante arter på listen over invasive ikkehjemmehørende arter, som er problematiske på EU-niveau, vedtaget i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1143/2014 og arter, som er relevante for anvendelse under kriterium D2C3. Medlemsstaterne opstiller denne liste gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D2C2 — sekundært: Udbredelse og tæthed af etablerede ikkehjemmehørende arter, særligt invasive arter, som bidrager væsentligt til negative effekter på bestemte artsgrupper eller overordnede habitattyper.	Vurderingsskala: Som anvendt til vurdering af de tilsvarende artsgrupper eller overordnede habitattyper under deskriptor 1 og 6. Anvendelse af kriterier: Kriterium D2C2 (kvantificering af ikkehjemmehørende arter) angives pr. vurderet art og indgår i vurderingen af kriterium D2C3 (negative effekter af ikkehjemmehørende arter). Kriterium D2C3 angiver andelen pr. vurderet artsgruppe og omfanget pr. vurderet habitattype, som er ændret negativt, og bidrager dermed til deres vurdering under deskriptor 1 og 6.
Artsgrupper og overordnede habitattyper, som trues af ikkehjemmehørende arter, udvalgt fra de, der er anvendt til deskriptor 1 og 6. Medlemsstaterne opstiller denne liste gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D2C3 — sekundært: Andel af artsgruppen eller den rumlige udstrækning af den overordnede habitattype, som er ændret negativt som følge af ikkehjemmehørende arter, særligt invasive ikkehjemmehørende arter. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdierne for den negative ændring af artsgrupper og overordnede habitattyper som følge af ikkehjemmehørende arter gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. »Nyindførte« ikkehjemmehørende arter er arter, hvis forekomst i området ikke var kendt i den foregående vurderingsperiode.
2. »Etablerede« ikkehjemmehørende arter er arter, hvis forekomst i området var kendt i den foregående vurderingsperiode.
3. For D2C1: Hvis det ikke er klart, om nytillførslen af ikkehjemmehørende arter skyldes menneskelig aktivitet eller naturlig spredning fra tilstødende områder, tælles indførslen under D2C1.
4. For D2C2: Når arters forekomst og udbredelse varierer efter årstiden (f.eks. plankton), gennemføres overvågning på relevante tidspunkter af året.
5. Overvågningsprogrammer kædes så vidt muligt sammen med programmerne for deskriptor 1, 4, 5 og 6, da de typisk anvender de samme prøvetagningsmetoder, og da det er mere praktisk at overvåge ikkehjemmehørende arter som et led i den bredere overvågning af biodiversitet, medmindre fokus for prøvetagning skal være på hovedvektorer og risikoområder for nytillførsler.

Måleenhed for kriterierne:

- D2C1: antallet af arter pr. vurderingsområde, som er blevet nyindført i vurderingsperioden (seks år)
- D2C2: udbredelse (antal individer, biomasse i ton (t) eller omfang i (km²)) pr. ikkehjemmehørende art
- D2C3: andelen af artsgruppen (forholdet mellem hjemmehørende arter og ikkehjemmehørende arter som antallet af arter og/eller deres udbredelse i gruppen) eller den rumlige udstrækning af den overordnede habitattype (i km²), som er ændret negativt.

Deskriptor 3

Populationerne af alle fiske- og skaldyrarter, der udnyttes erhvervsmæssigt, ligger inden for sikre biologiske grænser og udviser en alders- og størrelsesfordeling, der er betegnende for en sund bestand

Relevant belastning: Udtagning af eller dødelighed af/skade på naturlige arter, herunder mål- og ikkemålarter

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Fisk og skaldyr, der udnyttes erhvervsmæssigt. Medlemsstaterne opstiller gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau en liste over fisk og skaldyr, der udnyttes erhvervsmæssigt, i henhold til de kriterier, der er anført under »Specifikationer«.	D3C1 — primært: Fiskeridødeligheden for populationer af arter, der udnyttes erhvervsmæssigt, ligger på eller under niveauer, som kan producere det maksimale bæredygtige udbytte (MSY). De relevante videnskabelige organer høres i overensstemmelse med artikel 26 i forordning (EU) nr. 1380/2013.	Vurderingsskala: Populationer af hver art vurderes efter økologisk relevante skalaer inden for hver region eller sub-region, som fastlagt af passende videnskabelige organer som omhandlet i artikel 26 i forordning (EU) nr. 1380/2013, baseret på angivne akkumuleringer for områder fastlagt af ICES (Det Internationale Havundersøgelsesråd), GFCM-underområder og FAO-fiskeriområder for den makaronesiske biogeografiske region.
	D3C2 ⁽¹⁾ — primært: Gydebiomassen for populationer af arter, der udnyttes erhvervsmæssigt, er over de niveauer, som kan producere det maksimale bæredygtige udbytte. De relevante videnskabelige organer høres i overensstemmelse med artikel 26 i forordning (EU) nr. 1380/2013.	Anvendelse af kriterier: I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: a) de vurderede populationer, de værdier, der er nået for hvert kriterium, og om niveauerne for D3C1 og D3C2 samt tærskelværdierne for D3C3 er nået, og populationens overordnede tilstand på grundlag af de regler for integration af kriterier, der er fastlagt på EU-niveau
	D3C3 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ — Primært: Alders- og størrelsesfordelingen af individer i populationerne af arter, der udnyttes erhvervsmæssigt, er betegnende for en sund population. Dette omfatter en høj andel af gamle/store individer og begrænsede negative effekter på den genetiske diversitet som følge af udnyttelsen. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau for hver population af arten ifølge videnskabelig rådgivning indhentet i henhold til artikel 26 i forordning (EU) nr. 1380/2013.	b) de populationer af arter, der udnyttes erhvervsmæssigt i vurderingsområdet, som ikke er blevet vurderet. Resultaterne af disse vurderinger af populationer indgår i vurderingerne under deskriptor 1 og 6, hvis arterne er relevante for vurderingen af bestemte artsgrupper og benthiske habitattyper.

⁽¹⁾ D3C2 og D3C3 er tilstandsbaserede kriterier for fisk og skaldyr, der udnyttes erhvervsmæssigt, men vises under del I af hensyn til overskueligheden.

⁽²⁾ D3C3 kan muligvis ikke anvendes i 2018-gennemgangen af den indledende vurdering og beskrivelsen af en god miljøtilstand i henhold til artikel 17, stk. 2, litra a), i direktiv 2008/56/EF.

Udtagning af eller dødelighed af/skade på arter, der ikke udnyttes kommercielt (utilsigtede bifangster) som følge af fiskeriaktiviteter er omhandlet under kriterium D1C1.

Fysisk forstyrrelse af havbunden, herunder effekter på benthiske samfund, som følge af fiskeriaktiviteter er omhandlet af kriterierne under deskriptor 6 (særligt kriterium D6C2 og D6C3) og indgår i vurderingerne af benthiske habitattyper under deskriptor 1 og 6.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. En liste over arter, der udnyttes erhvervsmæssigt, til brug for kriterierne i hver vurdering, opstilles af medlemsstaterne gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau og ajourføres for hver seksårig vurderingsperiode under hensyntagen til Rådets forordning (EF) nr. 199/2008 ⁽¹⁾ og følgende:

a) alle bestande, der forvaltes i henhold til forordning (EU) nr. 1380/2013;

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 199/2008 af 25. februar 2008 om fastlæggelse af en EF-ramme for indsamling, forvaltning og anvendelse af data i fiskerisektoren samt støtte til videnskabelig rådgivning vedrørende den fælles fiskeripolitik (EUT L 60 af 5.3.2008, s. 1).

- b) de arter, for hvilke fiskerimuligheder (samlede tilladte fangstmængder og fiskekvoter) er fastsat af Rådet i henhold til artikel 43, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
- c) de arter, for hvilke mindstereferencestørrelser for bevarelse er fastsat i forordning (EF) nr. 1967/2006;
- d) de arter, der er omfattet af flerårige planer i henhold til artikel 9 i forordning (EU) nr. 1380/2013
- e) de arter, der er omfattet af nationale forvaltningsplaner i henhold til artikel 19 i forordning (EU) nr. 1967/2006
- f) alle arter, som på regionalt eller nationalt plan er vigtige for kystfiskeri af mindre omfang/lokalt kystfiskeri.

I denne afgørelse er arter, som udnyttes erhvervsmæssigt, som er ikkehjemmehørende i vurderingsområdet, udelukket fra listen og bidrager derfor ikke til opnåelsen af en god miljøtilstand for deskriptor 3.

2. Forordning (EF) nr. 199/2008 fastlægger regler for indsamling og forvaltning af biologiske, tekniske, miljømæssige og socioøkonomiske data vedrørende fiskerisektoren, som inden for rammerne af flerårige programmer anvendes til overvågning af deskriptor 3.

3. Ved »population« forstår »population« som omhandlet i forordning (EU) nr. 1380/2013.

4. For D3C1 og D3C2 gælder følgende:

- a) for bestande, der forvaltes i henhold til en flerårig plan i henhold til artikel 9 i forordning (EU) nr. 1380/2013, skal målfiskeridødeligheden og gydebiomassen, som kan producere det maksimale bæredygtige udbytte, i situationer med blandet fiskeri være i overensstemmelse med den relevante flerårige plan
- b) for Middelhavs- og Sortehavsområdet kan der anvendes egnede referencer.

5. Følgende vurderingsmetoder anvendes:

- a) For D3C1: Hvis der ikke findes kvantitative vurderinger, som resulterer i værdier for *fiskeridødeligheden*, fordi de foreliggende data er utilstrækkelige, kan andre variabler, f.eks. indekset for forholdet mellem fangst og biomasse (fangst/biomasse-forholdet), anvendes som alternativ metode. I sådanne tilfælde anvendes der en passende metode til tendensanalyse (den nuværende værdi kan f.eks. sammenlignes med det langsigtede historiske gennemsnit).
- b) For D3C2: Den anvendte tærskelværdi skal være i overensstemmelse med artikel 2, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1380/2013. Hvis der ikke findes kvantitative vurderinger, som resulterer i værdier for *gydebiomassen*, fordi de foreliggende data er utilstrækkelige, kan biomasserelaterede indekser, f.eks. indekser for fangst pr. indsatsenhed eller bestandsundersøgelser, anvendes som alternativ metode. I sådanne tilfælde anvendes der en passende metode til tendensanalyse (den nuværende værdi kan f.eks. sammenlignes med det langsigtede historiske gennemsnit).
- c) D3C3 skal afspejle det forhold, at sunde populationer er karakteriseret ved en stor andel af gamle, store individer. De relevante egenskaber er følgende:
 - i) størrelsesfordelingen af individer i populationen udtrykt som:
 - andelen af fisk, der er større end gennemsnitsstørrelsen ved første kønsmodning, eller
 - 95 %-percentilen af fiskelængdefordelingen for hver population som observeret fra forskningsfartøj eller andre undersøgelser
 - ii) genetiske effekter af udnyttelse af arten, f.eks. størrelsen ved første kønsmodning, hvor det er hensigtsmæssigt og muligt.

Andre udtryk for de relevante egenskaber kan anvendes, når dette kriterium har været genstand for yderligere videnskabelig og teknisk udvikling.

Måleenhed for kriterierne:

- D3C1: årlig fiskeridødelighed
- D3C2: biomasse i tons (t) eller antal individer pr. art, medmindre andre indekser anvendes under punkt 5, litra b)
- D3C3: under punkt 5, litra c): for i), første led: andel (procent) eller antal, for i), andet led: længde i cm, og for ii): længde i cm.

Deskriptor 5

Menneskeskabt eutrofiering er minimeret, navnlig de negative effekter heraf, såsom tab af biodiversitet, forringelse af økosystemet, skadelige algeopblomstringer og iltmangel på vandbunden

Relevante belastninger: tilførsel af næringsstoffer tilførsel af organisk materiale

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Næringsstoffer i vandsøjlen: opløst uorganisk kvælstof (DIN), totalt kvælstof (TN), opløst uorganisk fosfor (DIP) og total fosfor (TP). I kystvande: som anvendt i henhold til direktiv 2000/60/EF. Uden for kystvande kan medlemsstaterne på regionalt eller subregionalt niveau beslutte ikke at anvende et eller flere af disse næringsstofselementer.	D5C1 — primært: Næringsstofkoncentrationer er ikke på niveauer, der indikerer negative eutrofieringseffekter. Tærskelværdierne er følgende: a) i kystvande: værdier, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) uden for kystvande: værdier, der er i overensstemmelse med dem, der er fastsat for kystvande i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Vurderingsskala: — i kystvande: som anvendt i henhold til direktiv 2000/60/EF — uden for kystvande: underopdelinger af regionen eller subregionen om nødvendigt opdelt efter nationale grænser. Anvendelse af kriterier: I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: a) de værdier, der er opnået for hvert anvendt kriterium, og et estimat af det omfang af vurderingsområdet, hvor de fastlagte tærskelværdier er nået b) i kystvande anvendes kriterierne i overensstemmelse med kravene i direktiv 2000/60/EF til at konkludere, om vandområdet er udsat for eutrofiering ⁽¹⁾ c) uden for kystvande: et estimat af omfanget af det område (som en andel (procent), der ikke er udsat for eutrofiering (ifølge resultaterne af alle anvendte kriterier, som er integreret efter en metode, der, hvis dette er muligt, er fastsat på EU-niveau, ellers som et minimum på regionalt eller subregionalt niveau). Uden for kystvande aftales anvendelsen af sekundære kriterier på regionalt eller subregionalt niveau.
Klorofyl a i vandsøjlen	D5C2 — primært: Klorofyl a-koncentrationer er ikke på niveauer, der indikerer negative effekter af næringsstofbelastningen. Tærskelværdierne er følgende: a) i kystvande: værdier, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) uden for kystvande: værdier, der er i overensstemmelse med dem, der er fastsat for kystvande i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	
Skadelige algeopblomstringer (f.eks. cyanobakterier) i vandsøjlen	D5C3 — sekundært: Antallet, den rumlige udstrækning og varigheden af skadelige algeopblomstringer er ikke på niveauer, der indikerer negative effekter af næringsstofberigelse.	

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
	Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for disse niveauer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Resultaterne af vurderingerne anvendes også i følgende vurderinger af pelagiske habitater under deskriptor 1:
Vandsøjens fotiske zone (gennemsigtighed)	D5C4 — sekundært: Vandsøjens fotiske zone (gennemsigtighed) er ikke reduceret, som følge af øget algekoncentration, til et niveau, der indikerer negative effekter af næringsstofberigelse som følge af øget algekoncentration. Tærskelværdierne er følgende: a) i kystvande: de værdier, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) uden for kystvande: værdier, der er i overensstemmelse med dem, der er fastsat for kystvande i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	— fordelingen og et estimat af omfanget (som en andel (procent)) af det område, der er udsat for eutrofiering i vandsøjlen (med udgangspunkt i, om tærskelværdierne for kriterium D5C2, D5C3 og D5C4 er nået (hvis de er blevet anvendt)) Resultaterne af vurderingerne anvendes også i følgende vurderinger af benthiske habitater under deskriptor 1 og 6: — fordelingen og et estimat af omfanget af det område (som en andel (procent)), der er udsat for eutrofiering på havbunden (med udgangspunkt i, om tærskelværdierne for kriterium D5C4, D5C5, D5C6, D5C7 og D5C8 er nået (hvis de er blevet anvendt)).
Opløst ilt nederst i vandsøjlen	D5C5 — primært (kan erstattes af D5C8): Koncentrationen af opløst ilt er ikke reduceret som følge af næringsstofberigelse til niveauer, der indikerer negative effekter på benthiske habitater (herunder på tilknyttede biota og mobile arter) eller andre eutrofieringseffekter. Tærskelværdierne er følgende: a) i kystvande: værdier, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) uden for kystvande: værdier, der er i overensstemmelse med dem, der er fastsat for kystvande i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	
Opportunistiske makroalger i benthiske habitater	D5C6 — sekundært: Forekomsten af opportunistiske makroalger er ikke på niveauer, der indikerer negative effekter i form af næringsstofberigelse. Tærskelværdierne er følgende: a) i kystvande: værdier, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) hvis dette kriterium er relevant uden for kystvande: værdier, som er i overensstemmelse med værdierne fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
Makrofyttsamfund (flerårige alger og søgræs som f.eks. <i>Fucus</i> sp., ålegræs og <i>Posidonia oceanica</i>) i benthiske habitater	D5C7 — sekundært: Artssammensætningen og den relative forekomst eller dybdefordeling af makrofyttsamfund resulterer i værdier, der indikerer, at der ikke er nogen negative effekter som følge af næringsstofberigelse, herunder via mindsket vandgennemslugtighed: a) i kystvande: værdier, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) hvis dette kriterium er relevant uden for kystvande: værdier, som er i overensstemmelse med værdierne fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	
Makrofaunasamfund i benthiske habitater	D5C8 — sekundært (dog ikke, når det anvendes som erstatning for D5C5): Artssammensætningen og den relative tæthed af makrofaunasamfund resulterer i værdier, der indikerer, at der ikke er nogen negative effekter som følge af næringsstofberigelse og organisk berigelse: a) i kystvande: de værdier for benthiske biologiske kvalitetselementer, der er fastsat i henhold til direktiv 2000/60/EF b) uden for kystvande: værdier, der er i overensstemmelse med dem, der er fastsat for kystvande i henhold til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstaterne fastlægger disse værdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	

(¹) De vejledende dokumenter, der er offentliggjort i forbindelse med den fælles gennemførelsesstrategi (Common Implementation Strategy), som er udarbejdet med henblik på direktiv 2008/56/EF, kan være relevant for denne vurdering (f.eks. nr. 13 — »Overall Approach to the Classification of Ecological Status and Ecological Potential« og nr. 23 — »Eutrophication Assessment in the Context of European Water Policies«)

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. I kystvande vælges kriterieelementerne i overensstemmelse med direktiv 2000/60/EF.
2. For D5C2 og D5C3 kan medlemsstaterne desuden anvende sammensætning og tæthed for fytoplanktonarter.
3. Oplysninger om spredningsvejene (atmosfæriske, landbaserede eller havbaserede) for næringsstoffer, der tilføres havmiljøet, indsamles, hvor det er muligt.
4. Overvågning uden for kystvand er muligvis ikke nødvendig, hvis risikoen er lav, f.eks. hvis tærskelværdierne er nået i kystvande, dog under hensyntagen til næringsstoftilførslen fra atmosfæriske, havbaserede, herunder kystvande, og grænseoverskridende kilder.
5. Vurderinger i henhold til direktiv 2000/60/EF anvendes til vurderingerne af hvert kriterium i kystvande.
6. De værdier, der er fastlagt i henhold til direktiv 2000/60/EF, skal henvise til værdier fastlagt ved interkalibrering i henhold til Kommissionens afgørelse 2013/480/EU (¹) eller værdier fastlagt i national lovgivning i henhold til artikel 8 i direktiv 2000/60/EF og bilag V til samme direktiv. Disse forstås som »grænselinjen mellem god og moderat« for økologiske kvalitetsratioer.
7. Artssammensætning henviser til det laveste taksonomiske niveau, som er relevant for vurderingen.

(¹) Kommissionens afgørelse 2013/480/EU af 20. september 2013 om fastsættelse i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af værdierne for klassifikationerne i medlemsstaternes overvågningssystemer som resultat af interkalibreringen og om ophævelse af beslutning 2008/915/EF (EUT L 266 af 8.10.2013, s. 1).

Måleenhed for kriterierne:

- D5C1: næringsstofkoncentrationer i mikromol pr. liter ($\mu\text{mol/l}$)
- D5C2: klorofyl a-koncentrationer (biomasse) i mikrogram pr. liter ($\mu\text{g/l}$)
- D5C3: algeopblomstringer som antal opblomstringer, varighed i dage og rumlig udstrækning i km^2 pr. år
- D5C4: fotisk zone som dybde i meter (m)
- D5C5: iltkoncentration nederst i vandsøjlen i milligram pr. liter (mg/l)
- D5C6: økologisk kvalitetsratio for forekomst eller rumlig udstrækning af makroalger. Omfang af negative effekter i kvadratkilometer (km^2) eller som en andel (procentdel) af det vurderede område
- D5C7: økologisk kvalitetsratio til vurdering af artssammensætning og relativ forekomst eller maksimal dybde af makrofytvækst. Omfang af negative effekter i kvadratkilometer (km^2) eller som en andel (procentdel) af det vurderede område
- D5C8: økologisk kvalitetsratio til vurdering af artssammensætning og relativ forekomst. Omfang af negative effekter i kvadratkilometer (km^2) eller som en andel (procentdel) af det vurderede område

Medlemsstater skal så vidt muligt anvende de enheder eller økologiske kvalitetsratioer, der er omhandlet i direktiv 2000/60/EF.

Deskriptor 6

Havbundens integritet er på et niveau, der sikrer, at økosystemernes struktur og funktioner bevares, og at især benthiske økosystemer ikke påvirkes negativt

Relevante belastninger: Fysisk tab (som følge af permanente ændringer i havbundens substrat eller morfologi eller af udvinding af havbundens substrat) Fysisk forstyrrelse af havbunden (midlertidig eller oprettelig)

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Fysisk tab af havbund (herunder tidevandsområder).	D6C1 — primært: rumlig udstrækning og fordeling af fysisk tab (permanent ændring) af den naturlige havbund.	<i>Vurderingsskala:</i> Som anvendt til vurdering af de overordnede benthiske habitattyper under deskriptor 1 og 6.
Fysisk forstyrrelse af havbund (herunder tidevandsområder).	D6C2 — primært: rumlig udstrækning og fordeling af fysisk forstyrrelse af havbunden.	<i>Anvendelse af kriterier:</i> Resultaterne af vurderingen af kriterium D6C1 (fordelingen og et estimat af udstrækningen af fysisk tab) anvendes til at vurdere kriterium D6C4 og D7C1.
Benthiske overordnede habitattyper eller andre habitattyper som anvendt under deskriptor 1 og 6.	D6C3 — primært: rumlig udstrækning af hver habitattype, som påvirkes negativt af fysisk forstyrrelse gennem ændring i dens biotiske og abiotiske struktur og dens funktioner (f.eks. gennem ændringer i artssammensætning og deres relative tæthed, fravær af særligt sensitive eller sårbare arter, som har en vigtig funktion, eller arters størrelsesstruktur). Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for de negative effekter af fysisk forstyrrelse gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Resultaterne af vurderingen af kriterium D6C2 (fordelingen og et estimat af udstrækningen af fysisk forstyrrelse) anvendes til at vurdere kriterium D6C3. Resultaterne af vurderingen af kriterium D6C3 (et estimat af udstrækningen af fysisk forstyrrelse pr. habitattype i hvert vurderingsområde) indgår i vurderingen af kriterium D6C5.

Kriterium D6C1, D6C2 og D6C3 vedrører kun belastningerne »fysisk tab« og »fysisk forstyrrelse« og deres effekter, mens kriterium D6C4 og D6C5 vedrører den samlede vurdering af deskriptor 6 samt vurderingen af benthiske habitater under deskriptor 1. Kriterium D6C4 og D6C5 er omhandlet i dette bilags del II.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. Overvågningsmetoder:

- a) For D6C1 vurderes permanente ændringer af havbunden som følge af forskellige menneskelige aktiviteter (herunder permanente ændringer af havbundens naturlige substrat eller morfologi via fysisk omstrukturering, infrastrukturudvikling og tab af substrat via udvinding af havbundsmaterialer).
- b) For D6C2 vurderes de fysiske forstyrrelser fra forskellige menneskelige aktiviteter (f.eks. bundtrawlfiskeri).
- c) For kystvande anvendes hydromorfologiske data og relevante vurderinger i henhold til direktiv 2000/60/EF. Uden for kystvande kan data bearbejdes ved at kortlægge infrastruktur og godkendte udvindingssteder.

2. Med hensyn til vurderingsmetoder aggregeres dataene, således at:

- a) D6C1 vurderes som tabt område i forhold til den naturlige udstrækning af alle bentiske habitater i vurderingsområdet (f.eks. ved udstrækning af menneskeskabte ændringer)
- b) D6C3 vurderes i forhold til den samlede naturlige udstrækning af hver vurderet bentisk habitattype.

3. Fysisk tab er en permanent ændring af havbunden, der har varet eller forventes at vare en periode, der mindst svarer til to rapporteringsrunder (12 år).

4. Fysisk forstyrrelse er en ændring af havbunden, som kan genoprettes, hvis den aktivitet, der forårsager forstyrrelse, indstilles.

5. For D6C3 er artssammensætning det laveste taksonomiske niveau, som er relevant for vurderingen.

Måleenhed for kriterierne:

- D6C1: udstrækning af det fysisk tabte vurderingsområde i km²
- D6C2: udstrækning af det fysisk forstyrrede vurderingsområde i km²
- D6C3: udstrækning af hver negativt påvirket habitattype i km² eller som en andel (procent) af den samlede naturlige udstrækning af habitatet i vurderingsområdet.

Deskriptor 7

Permanent ændring af de hydrografiske egenskaber påvirker ikke de marine økosystemer i negativ retning

Relevante belastninger: Fysisk tab (som følge af permanente ændringer i havbundens substrat eller morfologi eller af udvinding af havbundens substrat) Ændringer af de hydrologiske forhold

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Hydrografiske ændringer af havbunden og vandsøjlen (herunder tidevandsområder).	D7C1 — sekundært: rumlig udstrækning og fordeling af ændringer i de hydrografiske betingelser (f.eks. ændringer i bølgepåvirkninger, strømme, salinitet og temperatur) på havbunden og i vandsøjlen, som især er forbundet med fysisk tab ⁽¹⁾ af den naturlige havbund.	Vurderingsskala: Som anvendt til vurdering af de overordnede bentiske habitattyper under deskriptor 1 og 6. Anvendelse af kriterier: Resultaterne af vurderingen af kriterium D7C1 (fordelingen og et estimat af udstrækningen af hydrografiske ændringer) anvendes til at vurdere kriterium D7C2.
Bentiske overordnede habitattyper eller andre habitattyper som anvendt under deskriptor 1 og 6.	D7C2 — sekundært: rumlig udstrækning af hver bentisk habitattype, der er påvirket negativt (fysiske og hydrografiske egenskaber og tilknyttede biologiske samfund) som følge af permanent ændring af de hydrografiske betingelser.	

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
	Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for de negative effekter af permanente ændringer af hydrografiske betingelser gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Resultaterne af vurderingen af kriterium D7C2 (et estimat af udstrækningen af negativ påvirkning pr. habitattype i hvert vurderingsområde) indgår i vurderingen af kriterium D6C5.

(¹) Fysisk tab forstås som omhandlet i punkt 3 i specifikationerne under deskriptor 6.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. Overvågnings- og vurderingsmetoder:

- Overvågning skal fokuseres på ændringer forbundet med infrastrukturudvikling, enten på kysten eller offshore.
- Hydrodynamiske modeller for vurdering af effekterne på miljøet, som valideres med faktiske målinger, eller andre relevante informationskilder bruges om nødvendigt til at vurdere udstrækningen af påvirkninger fra hver infrastrukturudvikling.
- For kystvande anvendes hydromorfologiske data og relevante vurderinger i henhold til direktiv 2000/60/EF.

2. Med hensyn til vurderingsmetoder aggregeres dataene, således at:

- D7C1 vurderes i forhold til den samlede naturlige udstrækning af alle habitater i vurderingsområdet
- D7C2 vurderes i forhold til den samlede naturlige udstrækning af hver vurderet bentisk habitattype.

Måleenhed for kriterierne:

- D7C1: udstrækning af det hydrografisk ændrede vurderingsområde km²
- D7C2: udstrækning af hver negativt påvirket habitattype i km² eller som en andel (procent) af den samlede naturlige udstrækning af habitatet i vurderingsområdet.

Deskriptor 8

Koncentrationer af forurenende stoffer ligger på niveauer, der ikke medfører forurenningseffekter

Relevante belastninger: Tilførsel af andre stoffer (f.eks. syntetiske stoffer, ikkesyntetiske stoffer, radionukleider)

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
(1) I kyst- eller territorialfarvande:	D8C1 — primært:	Vurderingsskala:
a) forurenende stoffer udvalgt i henhold til direktiv 2000/60/EF:	I kyst- eller territorialfarvande: koncentrationerne af forurenende stoffer overstiger ikke følgende tærskelværdier:	— inden for kyst- og territorialfarvande: som anvendt i henhold til direktiv 2000/60/EF
i) forurenende stoffer, for hvilke en miljøkvalitetsstandard er fastlagt i bilag I, del A, til direktiv 2008/105/EF	a) for forurenende stoffer fastlagt i punkt 1), litra a), under kriterielementer: de værdier, der er fastlagt i henhold til direktiv 2000/60/EF	— uden for territorialfarvande: underopdelinger i regionen eller subregionen om nødvendigt opdelt efter nationale grænser.
ii) forurenende stoffer, der er specifikke for et vandløbsopland, anført i bilag VIII til direktiv 2000/60/EF, i kystvande		

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
b) evt. relevante yderligere forurenende stoffer, f.eks. fra offshorekilder, som ikke allerede er anført under litra a), og som kan give anledning til forurenings-effekter i regionen eller subregionen. Medlemsstaterne opstiller denne liste over forurenende stoffer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau. (2) Uden for territorialfarvande: a) de under punkt 1 angivne forurenende stoffer, hvis disse stadig kan give anledning til forurenings-effekter b) evt. relevante yderligere forurenende stoffer, som ikke allerede er anført under punkt 2), litra a), og som kan give anledning til forurenings-effekter i regionen eller subregionen. Medlemsstaterne opstiller denne liste over forurenende stoffer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	b) når forurenende stoffer i litra a) måles i en matrix, for hvilken en værdi ikke er fastlagt i direktiv 2000/60/EF, fastlægges koncentrationen af disse forurenende stoffer i matrixen af medlemsstaterne gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau c) for yderligere forurenende stoffer valgt i punkt 1), litra b), under kriterieelementer: koncentrationerne for en bestemt matrix (vand, sediment eller biota), som kan give anledning til forurenings-effekter. Medlemsstaterne fastlægger disse koncentrationer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau under hensyntagen til deres anvendelse i og uden for kyst- og territorialfarvande. Uden for territorialfarvande: koncentrationerne af forurenende stoffer overstiger ikke følgende tærskelværdier: a) for forurenende stoffer valgt i punkt 2), litra a), under kriterieelementer: de værdier, der er relevante i kyst- og territorialfarvande b) for forurenende stoffer valgt i punkt 2), litra b), under kriterieelementer: koncentrationerne for en bestemt matrix (vand, sediment eller biota), som kan give anledning til forurenings-effekter. Medlemsstaterne fastlægger disse koncentrationer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	<i>Anvendelse af kriterier:</i> I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: a) for hvert forurenende stof under kriterium D8C1: dets koncentration, den anvendte matrice (vand, sediment eller biota), om de fastlagte tærskelværdier er nået, og andelen af vurderede forurenende stoffer, som har nået tærskelværdierne, herunder en særskilt angivelse af stoffer, der opfører sig som allestedsnærværende PBT-stoffer (uPBT'er), jf. artikel 8a, stk. 1, litra a), i direktiv 2008/105/EF b) for hver art vurderet efter kriterium D8C2: et estimat af tætheden af dens population i vurderingsområdet, som er negativt påvirket c) for hvert habitat vurderet efter kriterium D8C2: et estimat af den udstrækning i vurderingsområdet, som er negativt påvirket. Anvendelsen af kriterium D8C2 i den samlede vurdering af en god miljøtilstand for deskriptor 8 aftales på regionalt eller subregionalt niveau. Resultaterne af vurderingen af kriterium D8C2 indgår i vurderingerne under deskriptor 1 og 6, hvis det er hensigtsmæssigt.
Arter og habitater, der trues af forurenende stoffer. Medlemsstaterne opstiller denne liste over arter, relevant væv, der skal vurderes, og habitater gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D8C2 — sekundært: Arters sundhed og habitaters tilstand (f.eks. deres artssammensætning og relative tæthed på steder med vedvarende forurening) påvirkes ikke negativt af forurenende stoffer, herunder kumulative effekter og synergieffekter. Medlemsstaterne fastlægger disse negative effekter og deres tærskelværdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	
Væsentlige akutte forureningsbegivenheder, der omfatter forurenende stoffer, jf. definitionen i artikel 2, stk. 2, i direktiv 2005/35/EF (¹), herunder råolie og lignende sammensætninger.	D8C3 — primært: Den rumlige udstrækning og varighed af væsentlige akutte forureningsbegivenheder er minimeret.	<i>Vurderingsskala:</i> Regionalt eller subregionalt niveau om nødvendigt opdelt efter nationale grænser.

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
		<i>Anvendelse af kriterier:</i> I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: — et estimat af den samlede rumlige udstrækning af væsentlige akutte forureningsbegivenheder og deres fordeling og samlede varighed for hvert år. Dette kriterium anvendes til at udløse vurdering af kriterium D8C4.
Arter i artsgrupperne som anført i tabel 1 i del II og bentiske overordnede habitattyper som anført i tabel 2 i del II.	D8C4 — sekundært (anvendes, når en væsentlig akut forureningsbegivenhed er forekommet): De negative effekter af væsentlige akutte forureningsbegivenheder på arters sundhed og habitaters tilstand (f.eks. deres artssammensætning og relative tæthed) er minimeret og så vidt muligt elimineret.	<i>Vurderingsskala:</i> Som anvendt til vurdering af artsgrupperne eller de overordnede bentiske habitattyper under deskriptor 1 og 6. <i>Anvendelse af kriterier:</i> Resultaterne af vurderingen af kriterium D8C4 indgår, hvor de kumulative rumlige og tidsmæssige effekter er væsentlige, i vurderingerne under deskriptor 1 og 6 med: a) et estimat af tætheden af hver art, som er påvirket negativt b) et estimat af udstrækningen af hver overordnet habitattype, som er påvirket negativt. Anvendelsen af kriterium D8C4 i den samlede vurdering af en god miljøtilstand for deskriptor 8 aftales på regionalt eller subregionalt niveau.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/35/EF af 7. september 2005 om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner, herunder straffetlige sanktioner, for ulovlig forurening (EUT L 255 af 30.9.2005, s. 11).

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

- For kriterielementer under D8C1 skal en risikovurdering lægges til grund for udvælgelsen af yderligere forurenende stoffer som omhandlet i punkt 1), litra b), og punkt 2), litra b), der kan give anledning til forurenings effekter. For disse forurenende stoffer skal den matrice og de tærskelværdier, der anvendes i vurderingen, være repræsentative for de mest sensitive arter og eksponeringsveje, herunder farlige for menneskers sundhed via eksponering gennem fødekæden.
- I forbindelse med denne afgørelse:
 - Kriterium D8C1: Med henblik på vurdering af forurenende stoffer i kyst- og territorialfarvande skal medlemsstaterne overvåge de forurenende stoffer i overensstemmelse med kravene i direktiv 2000/60/EF, og vurderingerne efter dette direktiv anvendes så vidt muligt. Oplysninger om spredningsveje (atmosfæriske, landbaserede eller havbaserede) for forurenende stoffer, der tilføres havmiljøet, indsamles så vidt muligt.
 - Kriterium D8C2 og D8C4: Biomarkører eller populationsdemografiske kendetegn (f.eks. befrugtningsevne, overlevelsesrater/dødelighed og reproduktionskapacitet) kan være relevante for vurderingen af sundhedseffekter.
 - Kriterium D8C3 og D8C4: Ifølge denne afgørelse gennemføres overvågning efter behov, når den akutte forureningshændelse er forekommet, snarere end som led i et regelmæssigt overvågningsprogram omhandlet i artikel 11 i direktiv 2008/56/EF.
 - Kriterium D8C3: Medlemsstaterne udpeger så vidt muligt kilden til væsentlige akutte forureningsbegivenheder. De kan anvende EMSA's satellitbaserede overvågning til dette formål.

3. Forurenende stoffer henviser til enkelte stoffer eller grupper af stoffer. For at sikre ensartet rapportering fastlægges grupperingen af stoffer på EU-niveau.
4. Artssammensætning henviser til det laveste taksonomiske niveau, som er relevant for vurderingen.

Måleenhed for kriterierne:

- D8C1: koncentrationer af forurenende stoffer i mikrogram pr. liter ($\mu\text{g/l}$) for vand, i mikrogram pr. kilogram ($\mu\text{g/kg}$) tørvægt for sediment og i mikrogram pr. kilogram ($\mu\text{g/kg}$) vådvægt for biota
- D8C2: tæthed (antal individer eller andre passende enheder som fastlagt på regionalt eller subregionalt niveau) pr. påvirket art og udstrækning i km^2 pr. påvirket overordnet habitattype
- D8C3: varighed i dage og rumlig udstrækning i kvadratkilometer (km^2) af væsentlige akutte forureningsbegivenheder pr. år
- D8C4: tæthed (antal individer eller andre passende enheder som fastlagt på regionalt eller subregionalt niveau) pr. påvirket art og udstrækning i kvadratkilometer (km^2) pr. påvirket overordnet habitattype.

Deskriptor 9

Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum overstiger ikke de niveauer, der er fastlagt i EU-lovgivningen eller andre relevante standarder

Relevant belastning: Tilførsel af farlige stoffer

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Forurenende stoffer anført i forordning (EF) nr. 1881/2006. For så vidt angår denne afgørelse, kan medlemsstaterne vælge ikke at medtage forurenende stoffer fra forordning (EF) nr. 1881/2006, hvis dette begrundes i en risikovurdering. Medlemsstaterne kan vurdere yderligere forurenende stoffer, som ikke er anført i forordning (EF) nr. 1881/2006. Medlemsstaterne opstiller en liste over disse yderligere forurenende stoffer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau. Medlemsstaterne opstiller listen over arter og relevant væv, der skal vurderes, i henhold til de betingelser, der er anført under »Specifikationer«. De kan opstille denne liste over arter og relevant væv gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D9C1 — primært: Koncentrationen af forurenende stoffer i spiseligt væv (muskul, lever, rogn, kød og bløddere) af fisk og skaldyr (herunder fisk, krebsdyr, bløddyr, pighuder, tang og andre havplanter) indfanget eller høstet i naturen (ekskl. finnefisk fra havbrug) overstiger ikke: a) for forurenende stoffer anført i forordning (EF) nr. 1881/2006 de maksimumskoncentrationer, der er fastlagt i denne forordning, som er tærskelværdierne, for så vidt angår denne afgørelse b) for yderligere forurenende stoffer, der ikke er anført i forordning (EF) nr. 1881/2006, de tærskelværdier, som medlemsstaterne fastlægger gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Vurderingsskala: fangst- eller produktionsområdet i henhold til artikel 38 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 ⁽¹⁾. Anvendelse af kriterier: I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: — for hvert forurenende stof: dets koncentration i fisk og skaldyr, den anvendte matrix (art og væv), om de fastlagte tærskelværdier er nået, og andelen af vurderede forurenende stoffer, som har nået deres tærskelværdier.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1379/2013 af 11. december 2013 om den fælles markedsordning for fiskevarer og akvakulturprodukter, om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1184/2006 og (EF) nr. 1224/2009 og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 1).

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. Når medlemsstaterne opstiller listen over arter, der skal anvendes under D9C1, skal arterne:
 - a) være relevant for den pågældende havregion eller subregion
 - b) være omfattet af anvendelsesområdet for forordning (EF) nr. 1881/2006

- c) være relevante for det forurenende stof, der vurderes
- d) være blandt de mest almindelige konsumarter i medlemsstaten eller de mest fangede eller høstede arter til konsum.
2. Hvis den fastlagte standard overskrides for et forurenende stof, skal det efterfølgende overvåges for at bestemme, om forureningen forbliver i det undersøgte område og de undersøgte arter. Overvågningen fortsættes, indtil der er tilstrækkeligt bevis for, at der ikke er risiko for fejl.
3. For så vidt angår denne afgørelse, foretages prøvetagning til vurderingen af maksimumskoncentrationerne af forurenende stoffer i overensstemmelse med artikel 11 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 ⁽¹⁾, Kommissionens forordning (EU) nr. 589/2014 ⁽²⁾ og Kommissionens forordning (EF) nr. 333/2007 ⁽³⁾.
4. Inden for hver region eller subregion skal medlemsstaterne sikre, at prøvetagningens tidsmæssige og geografiske omfang er tilstrækkeligt til, at der kan udtages en repræsentativ prøve af de angivne forurenende stoffer i fisk og skaldyr i havregionen eller subregionen.

Måleenheder for kriterierne:

— D9C1: koncentrationer af forurenende stoffer i de enheder, der er anført i bilaget til forordning (EF) nr. 1881/2006.

Deskriptor 10

Egenskaberne ved og mængderne af affald i havet skader ikke kyst- og havmiljøet

Relevant belastning: Tilførsel af affald

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Affald (ekskl. mikroaffald) klassificeret i følgende kategorier ⁽¹⁾ : kunstige polymermaterialer, gummi, tøj/tekstiler, papir/pap, forarbejdet træ, metal, glas/keramik, andet og fødevareraffald. Medlemsstaterne kan definere yderligere underkategorier.	D10C1 — primært: Sammensætningen, mængden og den rumlige fordeling af affald langs kysten, i vandsøjens overfladelag og på havbunden er på niveauer, der ikke skader kyst- og havmiljøet. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for disse niveauer gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.	Vurderingsskala: Underopdelinger i regionen eller subregionen om nødvendigt opdelt efter nationale grænser. Anvendelse af kriterier: I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert kriterium og for hvert vurderet område: a) resultaterne for hvert kriterium (mængde af affald eller mikroaffald pr. kategori) og dets fordeling pr. matrix anvendt under D10C1 og D10C2, og om de fastlagte tærskelværdier er blevet opnået b) resultaterne for D10C3 (mængde af affald og mikroaffald pr. kategori pr. art), og om de fastlagte tærskelværdier er nået.
Mikroaffald (partikler < 5 mm) klassificeret i kategorien »kunstige polymermaterialer« og »andet«.	D10C2 — primært: Sammensætningen, mængden og den rumlige fordeling af mikroaffald langs kysten, i vandsøjens overfladelag og i havbunds sediment er på niveauer, der ikke skader kyst- og havmiljøet.	

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 882/2004 af 29. april 2004 om offentlig kontrol med henblik på verifikation af, at fødestof- og fødevarerlovgivningen samt dyresundheds- og dyrevelfærdsbestemmelserne overholdes (EUT L 165 af 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 589/2014 af 2. juni 2014 om prøveudtagnings- og analysemetoder til offentlig kontrol af indholdet af dioxiner, dioxinlignende PCB'er og ikke-dioxinlignende PCB'er i visse fødevarer og om ophævelse af forordning (EU) nr. 252/2012 (EUT L 164 af 3.6.2014, s. 18).

⁽³⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 333/2007 af 28. marts 2007 om prøveudtagnings- og analysemetoder til offentlig kontrol af indholdet af bly, cadmium, kviksølv, uorganisk tin, 3-MCPD og benzo(a)pyren i fødevarer (EUT L 88 af 29.3.2007, s. 29).

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
	Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for disse niveauer gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.	Anvendelsen af kriterium D10C1, D10C2 og D10C3 i den samlede vurdering af en god miljøtilstand for deskriptor 10 aftales på EU-niveau.
Affald og mikroaffald, der er klassificeret i kategorien »kunstige polymaterialer« og »andet«, vurderet i arter fra følgende grupper: fugle, pattedyr, krybdyr, fisk eller hvirvelløse dyr. Medlemsstaterne opstiller listen over arter, der vurderes, gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D10C3 — sekundært: Den mængde affald og mikroaffald, som havdyr indtager, er på et niveau, der ikke påvirker de berørte arters sundhed negativt. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for disse niveauer gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Resultaterne af kriterium D10C3 indgår også i vurderingerne under deskriptor 1, hvis det er relevant.
Arter af fugle, pattedyr, krybdyr, fisk eller hvirvelløse dyr, der trues af affald. Medlemsstaterne opstiller listen over arter, der skal vurderes, gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D10C4 — sekundært: Det antal individer af hver art, som er påvirket negativt af affald, f.eks. ved indfiltrering, andre typer skader eller dødelighed eller sundhedseffekter. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for de negative effekter af affald gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	<i>Vurderingsskala:</i> Som anvendt til vurdering af artsgruppen under deskriptor 1. <i>Anvendelse af kriterier:</i> I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: — for hver art vurderet efter kriterium D10C4: et estimat af antallet af individer i vurderingsområdet, som er negativt påvirket. Anvendelsen af kriterium D10C4 i den samlede vurdering af en god miljøtilstand for deskriptor 10 aftales på EU-niveau. Resultaterne af dette kriterium bidrager også til vurderingerne under deskriptor 1, hvis det er relevant.

(¹) Disse er »Level 1 — Material«-kategorier fra Kommissionens Fælles Forskningscenters masterliste over affaldskategorier fra »Guidance on Monitoring of marine litter in European seas« (2013, ISBN 978-92-79-32709-4). I masterlisten beskrives, hvad der er omfattet af hver kategori. »Kemikalier« omfatter f.eks. paraffin, voks, olie og tjære.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

- For D10C1: Affald overvåges langs kysten og kan desuden overvåges i vandsøjens overfladelag og på havbunden. Oplysninger om kilden til og spredningsvejen for affaldet indsamles, hvor det er muligt.
- For D10C2: Mikroaffald overvåges i vandsøjens overfladelag og i havbundssediment og kan også overvåges langs kysten. Mikroaffald overvåges på en sådan måde, at der kan relateres til punktkilder (f.eks. havne, lystbådehavne, rensningsanlæg og regnvandsoverløb), hvis det er muligt.
- For D10C3 og D10C4: Overvågningen kan baseres på tilfældige forekomster (f.eks. strandinger af døde dyr, indfiltrerede dyr i ynglekolonier og påvirkede individer pr. undersøgelse).

Måleenhed for kriterierne:

— D10C1: mængde af affald pr. kategori i antal emner:

— pr. 100 m langs kysten

— pr. km² for overfladelaget i vandsøjlen og for havbunden

- D10C2: mængde af mikroaffald pr. kategori i antal emner og vægt i g:
 - pr. m² for overfladelaget i vandsøjlen
 - pr. kg (tørvægt) sediment for kystlinjen og for havbunden
- D10C3: mængde af affald/mikroaffald i g og antal emner pr. individ for hver art i forhold til det undersøgte individs størrelse (vægt eller længde)
- D10C4: antal (letalt eller subletalt) påvirkede individer pr. art.

Deskriptor 11

Indførelsen af energi, herunder undervandsstøj, befinder sig på et niveau, der ikke påvirker havmiljøet i negativ retning

Relevante belastninger: tilførsel af menneskeskabte lyde, tilførsel af andre energiformer

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Menneskeskabte impulslyde i vand.	D11C1 — primært: Den rumlige fordeling, den tidsmæssige udstrækning og niveauerne af menneskeskabte impulslyde overstiger ikke niveauer, som påvirker populationer af havdyr negativt. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for disse niveauer gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.	<i>Vurderingsskala:</i> Region, subregion eller underopdelinger. <i>Anvendelse af kriterier:</i> I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: a) for D11C1: varigheden pr. kalenderår af impulsive lydkilder, deres fordeling i løbet af året, deres rumlige fordeling i vurderingsområdet, og om de fastlagte tærskelværdier er nået
Menneskeskabt vedvarende lavfrekvent lyd i vand.	D11C2 — primært: Den rumlige fordeling, den tidsmæssige udstrækning og niveauerne af menneskeskabt vedvarende lavfrekvent lyd overstiger ikke niveauer, som påvirker populationer af havdyr negativt. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for disse niveauer gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.	b) for D11C2: det årlige gennemsnit af lydniveauet eller en anden egnet måleenhed for det tidsmæssige aspekt aftalt på regionalt eller subregionalt niveau, pr. arealenhed og dets rumlige fordeling i vurderingsområdet og andelen (% km²) af vurderingsområdet som de fastlagte tærskelværdier er nået for. Anvendelsen af kriterium D11C1 og D11C2 i vurderingen af en god miljøtilstand for deskriptor 11 aftales på EU-niveau. Resultaterne af disse kriterier indgår også vurderingerne under deskriptor 1.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. For overvågning af D11C1:

- a) Rumlig opløsning: geografiske steder, hvis form og områder bestemmes på regionalt eller subregionalt niveau, på grundlag af f.eks. aktiviteter anført i bilag III til direktiv 2008/56/EF.
- b) Impulslyd målt som støjdos (i dB re 1µPa_{2,s}) eller som maksimalt lydtrykniveau (i dB re 1µPa m), målt over frekvensbåndet 10 Hz til 10 kHz. Medlemsstaterne kan undersøge andre specifikke kilder i højere frekvensbånd, hvis påvirkninger på større afstande anses for relevante.

2. For overvågning af D11C2:

Årligt gennemsnit (eller en anden egnet måleenhed fastlagt på regionalt eller subregionalt niveau) af lydtryk i anden i hvert af de to 1/3-oktavnåbånd 63 Hz og 125 Hz (midtfrekvens) målt som støjniveau i decibel (dB re 1 µPa) i en passende rumlig opløsning set i forhold til påvirkningen fra presfaktoren. Dette kan måles direkte eller udledes af en model, som anvendes til at interpolere mellem eller ekstrapolere fra målinger. Medlemsstaterne kan også på regionalt eller subregionalt niveau beslutte at overvåge yderligere frekvensbånd.

Kriterier vedrørende andre former for energitilførsel (herunder termisk energi, elektromagnetiske felter og lys) og kriterier vedrørende miljøpåvirkningerne af støj er stadig under udvikling.

Måleenhed for kriterierne:

- D11C1: Varigheden af impulsive lydkilder i antal dage pr. kvartal (eller pr. måned, hvis dette er relevant), andelen (procentdelen) af arealenheden eller rumlig udstrækning i km² af vurderingsområdet med impulsive lydkilder om året
- D11C2: Årligt gennemsnit (eller en anden måleenhed for det tidsmæssige aspekt) af niveauet af vedvarende lyd pr. arealenhed; andelen (procentdelen) eller rumlig udstrækning i km² af vurderingsområdet, hvor lydkilder overskrider tærskelværdier.

DEL II

Kriterier og metodiske standarder, specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering af havområders væsentlige egenskaber og karakteristika og nuværende miljøtilstand i henhold til artikel 8, stk. 1, litra a), i direktiv 2008/56/EF

Del II omhandler de deskriptorer, der er forbundet med de relevante økosystemelementer: artsgrupper af fugle, pattedyr, krybdyr, fisk og blæksprutter (deskriptor 1), pelagiske habitater (deskriptor 1), benthiske habitater (deskriptor 1 og 6) og økosystemer, herunder fødenet (deskriptor 1 og 4), som anført i bilag III til direktiv 2008/56/EF ⁽¹⁾.

Tema

Artsgrupper af fugle, pattedyr, krybdyr, fisk og blæksprutter (deskriptor 1)

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Arter af fugle, pattedyr, krybdyr samt arter af fisk og blæksprutter, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, som trues af utilsigtet bifangst i regionen eller subregionen. Medlemsstaterne fastlægger denne liste over arter gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau i henhold til de forpligtelser, der følger af artikel 25, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1380/2013, for så vidt angår dataindsamlingsaktiviteter, og under hensyntagen til listen over arter i tabel 1D i bilaget til Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/1251 ⁽¹⁾ .	D1C1 — primært: Dødeligheden pr. art som følge af utilsigtet bifangst er under niveauer, der truer arten, således at artens langsigtede overlevelse sikres. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdierne for dødeligheden pr. art som følge af utilsigtet bifangst gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	<i>Vurderingsskala:</i> Som anvendt til vurdering af de tilsvarende arter eller artsgrupper under kriterium D1C2-D1C5. <i>Anvendelse af kriterier:</i> I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: — dødeligheden pr. art, og om den fastlagte tærskelværdi er nået for den pågældende art. Dette kriterium indgår i vurderingen af den tilsvarende art under kriterium D1C2.

⁽¹⁾ Forordning (EF) nr. 199/2008 kan anvendes som grundlag for indsamling af relevante fiskerirelaterede data under deskriptor 1, 4 og 6.

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
Artsgrupper, som anført i tabel 1, og hvis de forekommer i regionen eller subregionen. Medlemsstaterne fastlægger en række arter, der er repræsentative for hver artsgruppe, udvalgt i overensstemmelse med de kriterier, der er fastlagt under »Specifikationer for udvælgelse af arter og habitater«, gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau. Disse omfatter de pattedyr og krybdyr, der er anført i bilag II til direktiv 92/43/EØF, og kan omfatte yderligere arter, som f.eks. de arter, der er anført i EU-lovgivningen (andre bilag til direktiv 92/43/EØF, direktiv 2009/147/EF eller gennem forordning (EU) nr. 1380/2013) og internationale aftaler, herunder de regionale havkonventioner.	D1C2 — primært: Artens populationstæthed påvirkes ikke negativt af menneskeskabte belastninger, så artens overlevelse på lang sigt er sikret. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for hver art gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau under hensyntagen til den naturlige variation i populationsstørrelse og dødelighed udledt af D1C1, D8C4 og D10C4 og andre relevante belastninger. For arter, der er omhandlet i direktiv 92/43/EØF, skal disse værdier være i overensstemmelse med de værdier for gunstig referencepopulation, som de relevante medlemsstater har fastsat i henhold til direktiv 92/43/EØF.	<i>Vurderingsskala:</i> Der skal anvendes økologisk relevante skalaer for hver artsgruppe i overensstemmelse med følgende: — for dybtdykkende tandhvaler, bardehvaler og dybhavsfisk: region — for fugle, små tandhvaler, pelagiske fisk og demersale fiskearter: region eller underopdelinger for Østersøen og Sortehavet, subregioner for det nordøstlige Atlanterhav og Middelhavet, — for sæler, skildpadder og blæksprutter: region eller underopdelinger for Østersøen subregion for det nordøstlige Atlanterhav og Middelhavet, — for kystfisk: underopdeling af region eller subregion — for fisk og blæksprutter, der udnyttes erhvervsmæssigt: som anvendt under deskriptor 3.
	D1C3 — primært for fisk og blæksprutter, der udnyttes erhvervsmæssigt, og sekundært for andre arter: Artens populationsdemografiske kendetegn (f.eks. kropsstørrelse eller aldersklasserstruktur, kønsfordeling, reproduktionsrater, overlevelseshastigheder) angiver en sund population, som ikke er negativt påvirket af menneskeskabte belastninger. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for angivne kendetegn for hver art gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau under hensyntagen til negative effekter på deres sundhed udledt af D8C2, D8C4 og andre relevante belastninger.	<i>Anvendelse af kriterier:</i> Tilstanden for hver art vurderes individuelt på grundlag af de valgte kriterier, og disse anvendes på følgende måde til at beskrive, i hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand for hver artsgruppe og for hvert vurderet område: a) vurderingerne skal angive værdien (eller værdierne) for hvert anvendt kriterium pr. art, og om disse opnår de fastlagte tærskelværdier b) den samlede tilstand for de arter, der er omhandlet i direktiv 92/43/EØF, udledes ved hjælp af den metode, der er beskrevet i dette direktiv. Den samlede tilstand for arter, der udnyttes erhvervsmæssigt, vurderes under deskriptor 3. For andre arter udledes den samlede tilstand ved hjælp af en metode fastsat på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold c) den samlede tilstand for artsgruppen udledes ved hjælp af en metode fastsat på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.
	D1C4 — primært for arter, der er omfattet af bilag II, IV eller V til direktiv 92/43/EØF, og sekundært for andre arter: Arternes udbredelsesområde og evt. -mønster er i overensstemmelse med de fremherskende fysiografiske, geografiske og klimatiske betingelser. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for hver art gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau. For arter, der er omhandlet i direktiv 92/43/EØF, skal disse værdier være i overensstemmelse med de værdier for gunstig referencepopulation, som de relevante medlemsstater har fastsat i henhold til direktiv 92/43/EØF.	

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
	D1C5 — primært for arter, der er omhandlet i bilag II, IV og V til direktiv 92/43/EØF, og sekundært for andre arter: Arternes habitat har den nødvendige udstrækning og tilstand til at understøtte de forskellige faser i arternes livscyklus.	

⁽¹⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2016/1251 af 12. juli 2016 om vedtagelse af et flerårigt EU-program for indsamling, forvaltning og anvendelse af data inden for fiskeri og akvakultur for perioden 2017-2019 (EUT L 207 af 1.8.2016, s. 113).

Kriterielementer

Tabel 1

Artsgrupper ⁽¹⁾

Økosystemkomponent	Artsgrupper
Fugle	Planteædende fugle
	Vadefugle
	Fugle, der søger føde i overfladen
	Fugle, der søger føde i vandsøjlen
	Fugle, der søger føde ved bunden
Pattedyr	Små tandhvaler
	Dybtddykkende tandhvaler
	Bardehvaler
	Sæler
Krybdyr	Skildpadder
Fisk	Kystfisk
	Pelagiske fisk
	Demersale fisk
	Dybhavsfisk
Blæksprutter	Blæksprutter
	Dybavsblæksprutter

⁽¹⁾ Der bør anvendes relevante fiskerirelaterede data som omhandlet i forordning (EF) nr. 199/2008.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering vedrørende temaet »Artsgrupper af fugle, pattedyr, krybdyr, fisk og blæksprutter«

1. For D1C1 angives data pr. art pr. fiskerierhverv for hver ICES-område eller hvert GFCM-underområde eller FAO-fiskeriområde for den makaronesiske biogeografiske region, så de kan aggregeres til den relevante skala for den berørte art, og så de fiskerier og fiskeredskaber, der bidrager mest til utilsigtet bifangst, kan udpeges for hver art.
2. »Kystvande« forstås ud fra fysiske, hydrologiske og økologiske parametre og er ikke begrænset til kystvande som defineret i artikel 2, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF.
3. Arter kan vurderes på populationsniveau, hvis det er hensigtsmæssigt.
4. Så vidt muligt anvendes de vurderinger, der foretages i henhold til direktiv 92/43/EØF, direktiv 2009/147/EF og forordning (EU) nr. 1380/2013, i forbindelse med denne afgørelse:
 - a) for fugle svarer kriterium D1C2 og D1C4 til kriterierne »populationsstørrelse« og »udbredelse af yngleområder« i direktiv 2009/147/EF
 - b) for pattedyr, krybdyr og fisk, der ikke udnyttes erhvervsmæssigt, svarer kriterierne til de kriterier, der anvendes i direktiv 92/43/EØF, i henhold til følgende: D1C2 og D1C3 svarer til »bestand«, D1C4 svarer til »udbredelse«, D1C5 svarer til »habitat for arten«
 - c) for fisk og blæksprutter, der udnyttes erhvervsmæssigt, anvendes vurderingerne under deskriptor 3 i forbindelse med deskriptor 1, således, at kriterium D3C2 anvendes for D1C2, og kriterium D3C3 anvendes for D1C3.
5. Ved vurdering af de negative effekter af belastninger efter kriterium D1C1, D2C3, D3C1, D8C2, D8C4 og D10C4 og vurdering af belastninger efter kriterium D9C1, D10C3, D11C1 og D11C2 tages vurderingerne af arten under deskriptor 1 i betragtning.

Måleenhed for kriterierne:

— D1C2: tæthed (antal individer eller biomasse i tons (t)) pr. art.

Tema

Pelagiske habitater (vedrørende deskriptor 1)

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Pelagiske overordnede habitattyper (variabel salinitet ⁽¹⁾, kystvande, fladsø og dybhav), hvis de forefindes i regionen eller subregionen, og andre habitattyper som defineret i andet afsnit. Medlemsstaterne kan gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau vælge yderligere habitattyper i henhold til de kriterier, der er fastlagt under »Specifikationer for udvælgelse af arter og habitater«.	D1C6 — primært: Habitattypens tilstand, herunder dens biotiske og abiotiske struktur og dens funktioner (f.eks. dens typiske artssammensætning og deres relative tæthed, fravær af særligt sensitive eller sårbare arter, eller arter som har en vigtig funktion i økosystemet, eller arters størrelsesstruktur), påvirkes ikke negativt af menneskeskabte belastninger. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for hver habitattypes tilstand, som er forenelige med de relaterede værdier, der er fastsat under deskriptor 2, 5 og 8, gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	Vurderingsskala: Underopdeling af region eller subregion som anvendt til vurdering af bentiske overordnede habitattyper, som afspejler biogeografiske forskelle i habitattypens artssammensætning. Anvendelse af kriterier: I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område: a) et estimat af andelen og udstrækningen af hver vurderet habitattype, der har opnået den fastlagte tærskelværdi b) en liste over overordnede habitattyper i vurderingsområdet, som ikke er blevet vurderet.

⁽¹⁾ Beholdes til situationer, hvor faner af brakvand strækker sig ud over områder, der er betegnet som overgangsvande i direktiv 2000/60/EF.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering vedrørende temaet »Pelagiske habitater«

1. »Kystvande« forstås ud fra fysiske, hydrologiske og økologiske parametre og er ikke begrænset til kystvande som defineret i artikel 2, stk. 7, i direktiv 2000/60/EF.
2. Vurderinger af de negative effekter af belastninger, herunder efter D2C3, D5C2, D5C3, D5C4, D7C1, D8C2 og D8C4, tages i betragtning i vurderingerne af pelagiske habitater under deskriptor 1.

Måleenhed for kriterierne:

- D1C6: udstrækning af negativt påvirket habitat i kvadratkilometer (km²) og som en andel (procent) af habitattypens samlede udstrækning.

Tema

Bentiske habitater (vedrørende deskriptor 1 og 6)

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Se del I i dette bilag med hensyn til kriterium D6C1, D6C2 og D6C3.		
Bentiske overordnede habitattyper som anført i tabel 2, hvis de forefindes i regionen eller subregionen, og andre habitattyper som defineret i andet afsnit. Medlemsstaterne kan gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau vælge yderligere habitattyper i henhold til de kriterier, der er fastlagt under »Specifikationer for udvælgelse af arter og habitater«, og som kan omfatte habitattyper, der er anført i direktiv 92/43/EØF eller internationale aftaler, herunder de regionale havkonventioner, med henblik på at: a) vurdere hver overordnet habitattype efter kriterium D6C5 b) vurdere disse habitattyper. Der anvendes den samme række af habitattyper til vurdering af både bentiske habitater under deskriptor 1 og under havbundens integritet efter deskriptor 6.	D6C4 — primært: Udstrækningen af tab af habitattypen som følge af menneskeskabte belastninger overstiger ikke en bestemt andel af habitattypens naturlige udstrækning i vurderingsområdet. Medlemsstaterne fastlægger den maksimalt tilladte udstrækning af habitattabet som en andel af habitattypens totale naturlige udstrækning gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.	Vurderingsskala: Underopdeling af region eller subregion, som afspejler biogeografiske forskelle i den overordnede habitattypes artssammensætning. Anvendelse af kriterier: En vurdering af hver enkelt habitattype ved hjælp af kriterium D6C4 og D6C5 bruges til vurdering af både bentiske habitater under deskriptor 1 og havbundens integritet under deskriptor 6. I hvilket omfang der er opnået en god miljøtilstand, angives på følgende måde for hvert vurderet område:
	D6C5 — primært: Udstrækningen af negative effekter af menneskeskabte belastninger på habitattypen tilstand, herunder ændring af dens biotiske og abiotiske struktur og dens funktioner (f.eks. dens typiske artssammensætning og deres relative tæthed, fravær af særligt sensitive eller sårbare arter, eller arter som har en vigtig funktion i økosystemet, eller arters størrelsesstruktur), overstiger ikke en bestemt andel af habitattypens naturlige udstrækning i vurderingsområdet.	a) for D6C4: et estimat af andelen og udstrækningen af tab pr. habitattype, og om den fastlagte tærskelværdi er blevet opnået b) for D6C5: et estimat af andelen og udstrækningen af negative effekter, herunder den tabte andel fra litra a), pr. habitattype, og om den fastlagte værdi for udstrækning er blevet opnået c) samlet tilstand for habitattypen ved hjælp af en metode fastsat på EU-niveau på grundlag af litra a) og b), og en liste over overordnede habitattyper i vurderingsområdet, som ikke er blevet vurderet.

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
	Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier for negative effekter på hver habitattypes tilstand, som er forenelige med de tilhørende værdier, der er fastsat under deskriptor 2, 5, 6, 7 og 8, gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold. Medlemsstaterne fastlægger den maksimalt tilladte udstrækning af disse negative effekter som en andel af habitattypens totale naturlige udstrækning gennem et samarbejde på EU-niveau under hensyntagen til særlige regionale eller subregionale forhold.	

Kriterielementer

Tabel 2

Bentiske overordnede habitattyper, herunder deres tilknyttede biologiske samfund (relevante for kriterier under deskriptor 1 og 6), som svarer til en eller flere habitattyper i EUNIS-habitatklassifikationen ⁽¹⁾. Ajourføringer af EUNIS-typologien afspejles i de overordnede habitattyper, der anvendes i forbindelse med direktiv 2008/56/EF og denne afgørelse.

Økosystemkomponent	Overordnede habitattyper	Relevante EUNIS-habitatkoder (version 2016)
Bentiske habitater	Littoral klippe, sten og biogent rev	MA1, MA2
	Littoralt sediment	MA3, MA4, MA5, MA6
	Infralittoral klippe, sten og biogent rev	MB1, MB2
	Infralittoralt groft sediment	MB3
	Infralittoralt blandet sediment	MB4
	Infralittoralt sand	MB5
	Infralittoralt mudder	MB6
	Cirkalittoral klippe, sten og biogent rev	MC1, MC2
	Cirkalittoralt groft sediment	MC3
	Cirkalittoralt blandet sediment	MC4
	Cirkalittoralt sand	MC5
	Cirkalittoralt mudder	MC6
	Offshore cirkalittoral klippe, sten og biogent rev	MD1, MD2

Økosystemkomponent	Overordnede habitattyper	Relevante EUNIS-habitatkoder (version 2016)
	Offshore cirkalittoralt groft sediment	MD3
	Offshore cirkalittoralt blandet sediment	MD4
	Offshore cirkalittoralt sand	MD5
	Offshore cirkalittoralt mudder	MD6
	Øverste bathyal ⁽²⁾ klippe, sten og biogent rev	ME1, ME2
	Øverste bathyalt sediment	ME3, ME4, ME5, ME6
	Nederste bathyal klippe, sten og biogent rev	MF1, MF2
	Nederste bathyalt sediment	MF3, MF4, MF5, MF6
	Abyssal	MG1, MG2, MG3, MG4, MG5, MG6

⁽¹⁾ D. Evans (2016). Revising the marine section of the EUNIS Habitat classification — Report of a workshop held at the European Topic Centre on Biological Diversity, 12.-13. maj 2016. ETC/BD Working Paper nr. A/2016.

⁽²⁾ Hvis det ikke specifikt er defineret i EUNIS-klassifikationen, kan grænsen mellem den øverste og den nederste bathyalzone være fastsat som en angivet dybdegrænse.

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering vedrørende temaet »Bentiske habitater«

1. Tilstanden for hver habitattype vurderes så vidt muligt ved hjælp af vurderinger (f.eks. undertyper af de overordnede habitattyper) omhandlet i direktiv 92/43/EØF og direktiv 2000/60/EF.
2. Ved vurderingen af kriterium D6C4 anvendes den vurdering, der er foretaget efter kriterium D6C1.
3. Kriterium D6C4 og D6C5 svarer til kriterierne »udbredelsesområdet/område omfattet af habitattype i området« og kriteriet »specifikke strukturer og funktioner« i direktiv 92/43/EØF.
4. For D6C5 tages vurderingerne af de negative effekter af belastninger, herunder efter kriterium D2C3, D3C1, D3C2, D3C3, D5C4, D5C5, D5C6, D5C7, D5C8, D6C3, D7C2, D8C2 og D8C4 i betragtning.
5. For D6C5 er artssammensætning det laveste taksonomiske niveau, som er relevant for vurderingen.

Måleenhed for kriterierne:

- D6C4: udstrækning af habitattab i kvadratkilometer (km²) og som en andel (procent) af habitattypens samlede udstrækning
- D6C5: udstrækning af negativt påvirket habitat i km² og som en andel (procent) af habitattypens samlede udstrækning.

Specifikationer for udvælgelse af arter og habitater under temaerne »Artsgrupper af fugle, pattedyr, krybdyr, fisk og blæksprutter«, »Pelagiske habitater« og »Bentiske habitater«

Følgende lægges til grund for udvælgelsen af arter og habitater, der skal tildeles artsgrupperne og de overordnede pelagiske og bentiske habitattyper:

1. Videnskabelige kriterier (økologisk relevans):
 - a) repræsentativ for økosystemkomponenten (artsgruppe eller overordnet habitattype) og for økosystemets funktion (f.eks. sammenhæng mellem habitater og populationer og vigtige habitats fuldstændighed og integritet), relevans for vurderingen af tilstand/påvirkninger, som f.eks. udfyldelse af en vigtig funktion i komponenten (f.eks. høj eller specifik biodiversitet, produktivitet, koblingen mellem trofiske niveauer, specifik ressource eller funktion) eller særlige livshistorieegenskaber (alder og størrelse på yngletidspunkt, levetid og migration)

- b) relevant for vurdering af vigtig menneskeskabt belastning, som økosystemkomponenten er eksponeret for, følsomhed over for belastningen, og eksponering (sårbarhed) herfor i vurderingsområdet
- c) til stede i tilstrækkeligt antal eller omfang i vurderingsområdet til at kunne udføre en egnet vurderingsindikator
- d) rækken af udvalgte arter eller habitater skal så vidt muligt dække alle økosystemkomponentens økologiske funktioner og de fremherskende belastninger, som komponenten er eksponeret for
- e) hvis arter i artsgrupper er tæt forbundet med en bestemt overordnet habitattype, kan de medtages i denne habitattype under overvågning og vurdering. I sådanne tilfælde medtages arten ikke i vurderingen af artsgruppen.

2. Yderligere praktiske hensyn (som ikke må tilsidesætte de videnskabelige kriterier):

- a) teknisk gennemførlighed af overvågning
- b) overvågningsomkostninger
- c) tilstrækkelige tidsserier for data.

Den repræsentative række af arter og habitater, som skal vurderes, er sandsynligvis specifik for regionen eller subregionen, selv om visse arter kan forekomme i flere regioner eller subregioner.

Tema

Økosystemer, herunder fødenet (vedrørende deskriptor 1 og 4)

Kriterier, herunder kriterielementer, og metodiske standarder

Kriterielementer	Kriterier	Metodiske standarder
Trofiske niveauer i et økosystem. Medlemsstaterne opstiller listen over trofiske klasser gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	D4C1 — primært: Diversiteten (artssammensætning og deres relative tæthed) af de trofiske niveauer påvirkes ikke negativt som følge af menneskeskabte belastninger. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	<i>Vurderingsskala:</i> Region for Østersøen og Sortehavet, subregion for det nordøstlige Atlanterhav og Middelhavet. Underopdelinger kan anvendes, hvis det er hensigtsmæssigt. <i>Anvendelse af kriterier:</i> Såfremt værdier ikke er inden for tærskelværdierne, kan yderligere forskning og undersøgelse være nødvendig for at forstå baggrunden.
	D4C2 — primært: Balancen i den samlede fordeling på tværs af de trofiske niveauer påvirkes ikke negativt som følge af menneskeskabte belastninger. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	
	D4C3 — sekundært: Størrelsesfordelingen af individer på tværs af de trofiske klasser påvirkes ikke negativt som følge af menneskeskabte belastninger. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	

Kriterieelementer	Kriterier	Metodiske standarder
	D4C4 — sekundært (anvendes om nødvendigt til støtte for kriterium D4C2): Det trofiske niveaus produktivitet påvirkes ikke negativt som følge af menneskeskabte belastninger. Medlemsstaterne fastlægger tærskelværdier gennem et samarbejde på regionalt eller subregionalt niveau.	

Specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering

1. Artssammensætning henviser til det laveste taksonomiske niveau, som er relevant for vurderingen.
2. De trofiske niveauer, der er udvalgt under kriterielementer, skal baseres på ICES-listen over trofiske niveauer ⁽¹⁾ og skal opfylde følgende betingelser:
 - a) mindst tre trofiske niveauer skal være omfattet
 - b) to skal være trofiske niveauer, som ikke er fisk
 - c) mindst ét trofisk niveau skal være en primær producent
 - d) toppen, midten og bunden af fødekæden skal helst være repræsenteret.

Måleenheder:

- D4C2: total tæthed (antal individer eller biomasse i ton (t)) på tværs af alle arter i det trofiske niveau.

⁽¹⁾ ICES Advice (2015) Book 1, ICES special request advice, offentliggjort den 20.3.2015.